

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Escenografía
DISCIPLINA	Espazo escénico
TITULACIÓN	Arte dramático
ESPECIALIDADE	Dirección de escena y dramaturxia.
ITINERARIO	
CURSO	3º curso
CRÉDITOS ECTS	3 ECTS
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	David Mortol Moreno
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: María Jesús Ramos Calvelo</p> <p>Horario titorías:</p> <p>http://www.esadgalicia.com/glg/profesorado.php?id=2&tit=Titor%EDas</p> <p>Despacho: S2</p> <p>Contacto: chusrc@edu.xunta.es</p>
DESCRIBIÓN	<p>Concepción e análise do espazo e do tempo escénicos e da súa significación. Principios formais e de contido, linguaxe e metodoloxía do espazo escénico, e a integración coa iluminación. Introducción á utilización dos principios de estrutura, forma, cor, espazo e volume aplicados ao deseño do espazo escénico. O traballo do director en relación co /coa escenógrafo/a e o iluminador.</p>
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecemento sobre composición espacial.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☐ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE		
ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.	
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.	
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Saber distinguir os distintos elementos escénicos, usos e terminoloxía, que forman a caixa escénica.		T2, EX2
2. Coñecer as necesidades dun escenógrafo, valoralas e telas en conta.		T3, T8, T9, ED1, ED2, ED5
3. Ter presente os condicionantes do espazo no que se vai a implantar a escenografía.		T2, T3, T14,X3, X5, X6, ED2
4. Desenvolver sensibilidade estética.		T1, T2,T8,X3, ED1, ED2, ED5
5. Aprender a ver o material realizado polo escenógrafo.		T1, T2,T3,T8,T14,X5,X6,ED1,ED2, ED5
6. Adquirir boa disposición para o traballo en equipo.		T1, T3, T7, T9, X3, X6
7. Analizar o texto dramático para ofrecer solucións axeitadas e creativas ao espazo escénico.		T1,T2,T3,T8,T14,X5,X6,ED1,ED5
8. Fomentar a análise e a percepción do espazo a través da composición tridimensional.		T2,T3,ED1,ED2,ED5
9. Asimilar os elementos compositivos mais básicos.		X5,X8,ED1,ED2,ED5
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. O traballo desempeñado polo escenógrafo e o resto do equipo artístico e técnico.	1.1. A profesión do escenógrafo. Competencias esenciais que debe desenvolver. 1.2. Lugar que ocupa o escenógrafo dentro dunha produción teatral. Estrutura de traballo da produción teatral. 1.3. Relacións existentes entre o escenógrafo e o resto do equipo. Colaboración, diálogos e discusión co escenógrafo nas distintas etapas dun proceso de traballo. 1.4. Condicionantes do deseño escenográfico.	7
2. Creadores de espazo escénicos mais recoñecidos ao longo da historia.	2.2. Percorrido, coñecemento e análise das propostas de diversos creadores que traballan co espazo.	8
3. A caixa escénica	3.1. Nomes e funcións das zonas e elementos que configuran a caixa escénica. 3.2. Apertura de telóns.	4
4. Disposición de espazos e condicionantes de cada un deles.	4.1. Espazos circulares, de pasarela, de proscenio, a la italiana.... 4.2. Análisis de recintos escénicos.	6

5. Linguaxe e comunicación visual. Análise e construción das imaxes.	5.1. Expresividade e creatividade. 5.2. Signos de comunicación. 5.3. A composición espacial. 5.4. A bidimensionalidade e a tridimensionalidade. 5.5. A cor na escena como ferramenta de expresión. 5.6. Os materiais e texturas. 5.7. A percepción visual do receptor como factor esencial a ter en conta..	20
TOTAL SESIÓNS		45

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	6		6
Exposición maxistral	8		8
Exposición práctico-teórica	4		4
Práctica individual	15	30	45
Práctica colectiva			
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			
Outros			
Titorías individuais	6	10	16
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	3	5	8
Actividades de avaliación. Revisión	3		3
TOTAL	45	45	90

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación xeral da materia: obxectivos, metodoloxía, criterios de avaliación, etc.
Exposición práctico-teórica	Explicación teórica para o desenvolvemento posterior dun proxecto de carácter práctico.
Práctica individual	O alumnado terá que desenvolver dun xeito individual pequenos proxectos de carácter práctico, co obxectivo de acadar as competencias necesarias.
Práctica colectiva	Prácticas enfocadas á participación activa en grupo, aos cambios de roles dentro dun proceso creativo, á capacidade de escoitar aos compañeiros, así como a capacidade de modificar as propostas persoais.
Actividades complementarias	Sempre que sexa posible, sería conveniente poder facer algunha visita fóra da escola coa finalidade de coñecer calquera actividade vinculada co temario do curso.
Titorías individuais	Sesións onde o docente e o alumnado revisan e aclaran as dúbidas concretas sobre os contidos relacionados co desenvolvemento da materia.
Titorías de grupo	Titorías enfocadas a aclarar as dúbidas relacionadas coas prácticas colectivas.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

8. 1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Realización e presentación dun dossier final que conteña todos os exercicios teórico-prácticos proposto	T1,T2,T3,T7, T8,T9,T14, X3,X5,X6,X8, ED1, ED2, ED5	80%

en aula.		
A participación, a disciplina a hora de realizar os traballos, a actitude na aula, a asistencia, a puntualidade, e o informe de tutoría.	T7,T9, X3,X5,X6	20%
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame final de carácter teórico-práctico.	T2,T3, T8,X6, ED1, ED2	50%
<p>O día do exame, o alumno/a terá que presentar un dossier que recollerá todos e cada un dos exercicios prácticos realizados ao longo do curso, xunto cunha memoria explicativa.</p> <p>O alumno que opte pola avaliación extraordinaria, deberá poñerse en contacto co profesor, con mínimo, un mes de antelación a data de entrega, para ser informado dos contidos dos mesmos e do seu correcto desenvolvemento.</p>	T1,T2,T3,T7, T8,T9,T14, X3,X5,X6,X8, ED1, ED2, ED5	50%

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame final de carácter teórico-práctico.	T2,T3, T8,X6, ED1, ED2	50%
<p>O día do exame, o alumno/a terá que presentar un dossier que recollerá todos e cada un dos exercicios prácticos realizados ao longo do curso, xunto cunha memoria explicativa.</p> <p>O alumno que opte pola avaliación extraordinaria, deberá poñerse en contacto co profesor, con mínimo, un mes de antelación a data de entrega, para ser informado dos contidos dos mesmos e do seu correcto desenvolvemento.</p>	T1,T2,T3,T7, T8,T9,T14, X3,X5,X6,X8, ED1, ED2, ED5	50%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas

BACHELARD, Gaston. *La poética del espacio*.
Ed. Fondo de Cultura Económica, París (1994).

BREYER, Gastón. *La escena presente*.
Ediciones Infinito. Buenos Aires (2008).

BROOK, Peter. *El espacio vacío, Arte y técnica del Teatro*.
Ed. Península, Barcelona (2001).

DONDIS, Donis A. *La sintaxis de la imagen*.
Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

GORDON CRAIG, Edward. *El arte del teatro*.
Ed. Gaceta [Colección Escenología], México (1987).

HOWARD, Pamela. *Escenografía*.
Ed. Galaxia, Vigo (2004).

LÓPEZ DE GUEREÑU, Javier. *Decorados y tramoya*.
Ñaque Editora, Ciudad Real (1998).

MACGOWAN, Kenneth y MELNITZ, William. *Las edades de oro del teatro*.
Ed. Fondo de Cultura Económica, México (1964).

MACKINTOSH, Iain. *La arquitectura, el actor y el público*.
Ed. Arco/Libros, Madrid (2000).

MUNARI, Bruno. *Diseño y comunicación visual*.
Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

NIEVA, Francisco. *Tratado de escenografía*.

Ed. Fundamentos, Madrid (2000).

OLIVA, César y TORRES MONREAL, Francisco. *Historia básica del Arte Escénico*.

Ed. Cátedra, Madrid (1990).

VV.AA. *Investigaciones sobre el espacio escénico*.

Ed. Alberto Corazón [Comunicación 4], Madrid (1970).

DETERICH, Genoveva. *Diccionario del Teatro*.

Alianza Editorial, Madrid (1995).

PAVIS, Patrice. *Diccionario del teatro*.

Ed. Paidós. Barcelona (1998).

Referencias complementarias

Ao longo do curso o profesor engadirá referencias bibliográficas segundo os temas vistos na aula.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

- O presente programa docente poderá ser modificado en función das necesidades da materia.
- Os traballos ou proxectos entregados fora de prazo puntuarán sobre 8 nunca sobre 10.
- Os traballos escritos deberán ser presentados segundo a norma establecido polo centro, que se axusta á IP701.16 del apartado 7 do Manual de Calidade. Será imprescindible ter en conta a ortografía e a redacción, en caso contrario, dito traballo será devolto.

